

פרקי היכלות רבתי (Synopse §§198-226)

פרק טו (א) אמר רבי ישמעאל כיון שראה ר' נחוניא בן הקנה את רומי הרשעה שנטל עצה על אבירי ישראל לאבד אותם עמד וגילה סודו של עולם מדה שהוא דומה למי שהוא ראוי להסתכל במלך וכסא בהדרו ויפיו וחיות הקדש בכרובי גבורה ובאופני שכינה כבזק מבוהל בחשמל נורא ברגיון שמוקף סביב לכסא בגישרין ובשלהביות שמתגברות ועולות בין גשר לגשר ובאבק עשן ובריה זו שהיה מעלה כל אבק גחליו שהיה מחופה ומכסה את כל חדרי היכל ערבות רקיע בערפלי גחליו וסורי"א שר הפנים עבד טוטרכיא"ל ה' גאה: (ב) למה דומה זו לאדם שיש לו סולם בתוך ביתו לכל מי שנקי ומנוער מעבודה זרה וגלוי עריות ושפיכות דמים ולשון הרע ושבעת שוא וחלול השם ועזות פנים ואיבת חנם וכל עשה ולא תעשה שומר. (ג) א"ר ישמעאל אמר לי ר' נחוניא בן הקנה: בן גאים אשריו ואשרי נפשו שכל מי שנקי ומנוער משמונה מדות הללו שטוטרכיא"ל יו"י וסוריא עבדו מואס בהם. (ד) יורד ומסתכל בגאווה מופלאה ושררה משונה, גאווה של רוממה ושררה של זיהיון, שהן מתרגשות לפני כסא כבודו פעמים בכל יום ויום במרום, מיום שנברא העולם ועד עכשיו לשבח שטוטרכיא"ל יו"י מתנהג בה במרום.

פרק טז (א) אר"י כיון ששמעו אזני התראה הזאת תשש כחי, אמרתי לו רבי אם כן אין לדבר סוף, שאין לך אדם שהנשמה בו שנקי ומנוער משמונה מדות הללו. אמר לי בן גאים, ואם לאו עמוד והביא לפני כל גבורי חבורה וכל אדירי ישיבה ואומר לפניהם, הרזין הסתורין הכבושין נפלאות, ואריגת המסכת ששכלול העולם וסלסולו עומד עליה, ושפוד שמים וארץ שכל כנפי ארץ ותבל וכנפי רקיעי מרום קשורין תפורין ומחוברין תלויין ועומדין בו, ונתיב סולם מרום שראשו אחד בארץ וראשו אחד על רגל ימין כסא כבוד. (ב) אר"י מיד עמדתי והקהלתי את כל הסנהדרין הגדולה וקטנה למבוי הגדול השלישי אשר בבית ה' ואני יושב על ספסל של שיש טהור שנתן לי אלישע אבי מחפץ יולדתי שהכניסה לו בכתובתה. (ג) ובא רבן שמעון בן גמליאל ור' אליעזר הגדול ור' אליעזר בן דמה ור' אליעזר בן שמוע ויוחנן בן דהבאי וחנניה בן חניכאי ויונתן בן עוזיאל ור' עקיבא ור' יהודה בן בבא, באנו וישבנו לפניו והיו כל המון חבירים עומדין על רגליהם, כי היו רואין כוביות של אש ולפידי אור שמפסיקין ביניהם ובינינו, ור"נ בן הקנה יושב ומסדר לפנייהם את כל דברי מרכבה ירידה ועליה, האיך יורד מי שיורד והאיך יעלה מי שיעלה. (ד) וכיון שהיה אדם מבקש לירד למרכבה היה קורא אותו לסוריא שר הפנים ומשביעו מאה ושנים עשר פעמים בטוטרוסיאי יו"י שהיה נקרא טוטרוסיאי צורט"ק טוטרכיא"ל טופג"ר (ס"א טופר"ג) אשרויליא"י זבודיא"ל וזהרריא"ל טנדא"ל שוק"ד הווי"א (ס"א שקר הזי"א) דהיבורין ואדירירון"ן הי אלקי ישראל. (ה) שלא יוסיף על מאה ושנים עשר פעמים ולא יגרע מהם, אם מוסיף או גורע דמו בראשו, אלא פיו יוציא שמות ואצבעות ידיו מאה ושנים עשר יספרו, מיד יורד ושולט במרכבה.

פרק יז (א) אר"י כך אמר ר"נ בן הקנה, בשבעה היכלות יושב טוטרוסיא ה' אלקי ישראל חדר בתוך חדר, ובפתח כל היכל והיכל שומרי הסף שמונה, ארבעה מימין המשקוף וארבעה לשמאל המשקוף.

(ב) אלה שמותם של שומרי פתח היכל הראשון דהביאל וקשריאל נהוריאל ובזתיאל וטופהיאל ודהריאל מתקיאל ושוילאל, ואית דאמרין שיביאל. (ג) אלה שמותם של שומרי פתח היכל השני טגריאל ומתפיאל סרהיאל וערפיאל שהריאל וסטריאל רגעיאל [רגשיאל]. (ד) אלה שמותם של שומרי פתח היכל הרביעי פחדיאל וגבורתיאל השלישי סהיביאל ושבוריאל רצוציאל ושלמיאל סבליאל וזההיאל דהריאל ובזריאל. (ה) אלה שמותם של שומרי פתח היכל הרביעי פחדיאל וגבורתיאל כזויאל ושכיניאל שתקיאל וערביאל כפיאל וענפיאל. (ו) אלה שמותם של שומרי פתח היכל החמישי תחיאל ועוזיאל גטיאל (גטהיאל) וסעפריאל גרפיאל וגריאל דריאל ופלטריאל. (ז) אלה שמותם של שומרי פתח היכל הששי רומיאל וקציאל גהגהיאל וארסברסביאל עגרומיאל ופרציאל מחקיאל ותופריאל. ח. ובפתח היכל השביעי זקופין ועומדין כל הגבורים, עריצים עזים וקפויים נוראים ומבוהלים גבוהים מהרים ולטושים מגבעות, קשתותם דרוכות והן בפנים, חרבות לטושות והן בידיהם, וברקים טורדין ויוצאין מגלגלי עיניהם וכוביות אש מחוטמם ולפידי גחלים מפייהם, וכובעין ושריונים הן מעוטרין, ורמחים וחניתות תלויות להן בזרועותם.

פרק יח (א) סוסייהם סוסי חשך סוסי צלמות סוסי אפלה, סוסי אש סוסי דם סוסי ברד, סוסי ברזל סוסי ערפל, סוסי שרוכבים עליהם, העומדים על אבוסי אש ומלאים גחלי רתמים ואוכלים גחלים מתוך אבוסייהם כשיעור מ' סאה בפה אחד, לשעור פה כל סוס וסוס שלשה כשיעור פתח מאבוסי של קיסריה. (ב) ונהרי אש בצד אבוסייהם, והיו שותים כל סוסייהם כשיעור אמת המים שיש בנחל קדרון שמוציאה ומחזקת כל מימי גשמים של ירושלם. והיה שם ענן למעלה מראשם, מזלף דם למעלה מראשם שלהם ושל סוסייהם. וזהו סימן ומדה של שומרי פתח היכל השביעי, וסוס כל פתח, כל היכל והיכל. (ג) והיו עולין כל בעלי יורדי המרכבה ואינם נזוקים, אף שהיו רואים כל היכל זה ויורדים בשלום, ובאים ועומדים ומעידין ראייה נוראה ומבוהלה, ומה שאין בו בכל היכל של מלכי בשר ודם. מברכין ומשבחין ומקלסין ומפארין ומרוממין ומהדרין, ונותנין כבוד ותפארת וגדולה לטוטרוסיא ה' אלקי ישראל, ששמח ביורדי מרכבה והיה יושב ומצפה לכל אחד ואחד מישראל. אימתי ירד בגאווה מופלאה ושררה משונה, בגאווה של רוממה ושררה של זיהיון, שמתרגשות לפני כסא הכבוד שלשה פעמים בכל יום במרום, ומשנברא העולם ועד עכשיו לשבת. (ד) מלך ישר מלך נאמן מלך אהוב, מלך נחמד מלך סומך מלך עלוב, מלך עניו מלך צדיק מלך חסיד, מלך קדוש מלך טהור מלך ברוך, מלך גאה מלך גבור מלך חנון, מלך רחום מלך מלכי המלכים. (ה) ואדון הכתרים מחמד ומצפה טוטרוסיא ה' אלקי ישראל במדה שמצפה לגאולה ולעת ישועה ששמורה להם לישראל אחר חורבן הבית השני האחרון, ואימתי ירד היורד למרכבה, מתי יראה בגאות מרום, מתי ישמע קץ ישועה, מתי יראה עין לא ראתה, מתי יעלה ויגיד לזרע אברהם אהבו.

פרק יט (א) א"ר ישמעאל כשאתה בא ועומד על פתח היכל הראשון, טול שני חותמות בשתי ידיך אחד של טוטרוסיאי יו"י ואחד של סוריא שר הפנים. של טוטרוסיאי יו"י הראה אותו לעומדים לימין ושל סוריא הראה אותו לעומדים

לשמאל, מיד כהביאל (דהביאל) השר שהוא ראש פתח היכל הראשון ופקיד על היכל ראשון ועומד לימין המשקוף, וטופהיאל שר העומד לשמאל המשקוף עמו, מיד תופסין אותך ומשלימין ומזהירין עליך לטגריאל השר שהוא ראש פתח היכל השני ועומד מימין המשקוף ומתפייאל השר העומד לשמאל המשקוף עמו. (ב) והראה אותם שני חותמות אחד של אדריהרון יו"י ואחד של אוהזיא שר הפנים, של אדריהרון הראה אותו לעומדין לימין ושל אוהזיא שר הפנים הראה אותו לעומדין לשמאל, מיד תופסין אותך אחד מימיןך ואחד משמאלך עד שמוליכין ומוסרין ומשלימין אותך ומזהירין עליך לטגריאל השר שהוא ראש פתח היכל השלישי ועומד לימין המשקוף ורצוציאל השר העומד לשמאל עמו. (ג) והראה אותם שני חותמות אחד של צורטק יו"י ואחד של דהביורון שר הפנים, של צורטק יו"י הראה אותו לעומדין לימין ושל דהביורון שר הפנים הראה אותו לעומדין לשמאל, מיד תופסין אותך אחד מימיןך ואחד משמאלך ומוליכין לפניך שני שרים מלפניך ושני שרים מאחריך, ומשלימין אותך עד שמוליכין אותך ומזהירין עליך לפחדיאל השר שהוא ראש פתח היכל הרביעי ועומד לימין המשקוף, וגבורתיאל השר העומד לשמאל המשקוף עמו. (ד) והראה אותם שני חותמות אחד של זבוריאל יו"י ואחד של מרגיויאל שר הפנים, של זבוריאל הראה לאותן העומדין לימין ושל מרגיויאל שר הפנים הראה לאותן העומדין לשמאל, מיד תופסין אותך אחד מימיןך ואחד משמאלך עד שמוליכין אותך ומוסרין אותך ומשלימין אותך ומזהירין עליך לתחיל השר שהוא ראש פתח היכל החמישי ועומד לימין המשקוף ועוזיאל השר העומד לשמאל המשקוף עמו. (ה) והראה אותם שני חותמות אחד של טוטריאל יו"י ואחד של זהפניריאי שר הפנים, של טוטריאל יו"י הראה לעומדין לימין ושל זהפניריאי שר הפנים הראה אותו לעומדין לשמאל, מיד תופסין אותך שלשה שרים מלפניך ושלשה שרים מאחריך וכו'. (ו) מפני ששומרי היכל הששי היו משחיתין ביורדי מרכבה ולא ביורדי מרכבה, שלא ברשות, והיו מצווין עליהם [שלא לעשות כן] ומכין אותם ושורפין אותם ומעמידים אחרים במקומיהם, ואף אחרים העומדים תחתיהם כך היא מדתם, אינם מתייראים ומעלים ללב לומר למה אנו נשרפין וכי מה הנייה יש לנו שאנו משחיתין ביורדי מרכבה ולא ביורדי מרכבה, שלא ברשות. ועדיין כך היא מדתם של שומרי היכל הששי.

פרק כ (א) אר"י אמרו לי כל חבורה: בן גאים אתה מושל באור של תורה כר' נחוניא בן הקנה, ראה אם החזרתו וישב אצלינו מצפיייה שהיה מציץ ויאמר לנו מה הוא מיורדי מרכבה ולא מיורדי מרכבה שהן פוגעין בהן שומרי היכל הששי ולא היו נוגעין ביורדי מרכבה כל עיקר, מה הפרש בין אלו לאלו, (ב) אר"י מיד נטלתי מטלית של מילת (אשר פרח בה) פרהבא, ונתתי אותה לר' עקיבא ור"ע נתנה לעבד שלנו לומר: לך העמיד מטלית זו אצל אשה שטבלה ולא עלתה לה טבילה שהטבילה, שאם תבא אותה האשה ותאמר מדת ווסתה לפני חבורה בידוע שאחד אוסר והרוב מתירין, אמרו לאותה אשה תגעי בה במטלית זו בראש אצבע צרדה של יד ואל תדרכי ראש האצבע עליה אלא כאדם שנוטל עצה מגלגל עיניו שנפלה, מדחה אותה ברמיזה. (ג) הלכו ועשו כן והניחו את המטלית לפני ר' ישמעאל, נעץ בה מורביא של הדס מלאה פלייטון ששרו באפלסמון נקי והניחה על ארכובותיו של ר' נחוניא בן הקנה, מיד פטרוהו מלפני כסא הכבוד שהיה יושב ורואה בגאווה מופלאה ושררה משונה, בגאווה של רוממה ושררה של זיהיון שמתרגשות לפני כסא הכבוד שלשה פעמים בכל יום ויום במרכבה, משנברא העולם ועד עתה לשבח. ובקשנו ממנו מי הוא מיורדי מרכבה ולא מיורדי מרכבה, אמר לנו אלו בני אדם שהיו לוקחין אותם יורדי מרכבה ומעמידין אותם למעלה מהם ומושיבין אותם לפניהם ואומרין להם צפו וראו והאזינו וכתבו כל מה שאני אומר, וכל מה שאנו שומעין מלפני כסא כבוד, ואותם בני אדם אינם הגונים לכך, לפיכך היו פוגעין בהם שומרי פתח היכל הששי. היו זהירין שתבררו לכם בני אדם כשרים והם מחבירים הבדוקים.

היכלות זוטרת

פ"ב § 407 ארא כעין החשמל שהוא מחוזק ועומד ובורר מיורדי מרכבה בין מי שהוא ראוי לראות את מלך ביופיו ובין מי שאינו ראוי לראות את מלך ביופיו. את מי שהוא ראוי לראות המלך ביופיו היו נותנין בלבו כיון שאומ' לו הכנס לא היה נכנס וחוזרין ואומ' לו הכנס מיד נכנס מקלסין לומ' פלו' בודאי ראוי לראות את פני המלך ביופיו. אבל אם אינו ראוי לראות את פני המלך ביופיו כיון שאומ' לו הכנס והיה נכנס מיד דוחפין (סוחטין) אותו ומשליכין אותו לתוך רגיון גחלים

§ 408 היכל השישי היה נראה למי שטורדין בו מ' אלפי אלפים וריבי רכבות גלי ים ואין בו אפי טפה אחת מים אלא מאויר אבני שיש טהור שהיו סלולות בהיכל שהיה זיו נורא ממים והלא המשרתים עומדים כנגדו ואם תאמרו מים הללו מה טיבן מיד רצים אחריו ואומ' לי ריקה מעתה אין אתה צופה בעינים שמא מזרעם של מנשקי עגל אתה ואלן אתה ראוי לראות פני מלך ביופיו. אם כן הוא בת קול יוצאת מהיכל השביעי והכרוז יוצא לפניו ואומ' ותוקע ומריע ותוקע לומ' להם יפה אמרתם בודאי מזרעו של מנשקי עגל הוא ואינו ראוי לראות פני המלך ביופיו. ואינו זו משם עד שמפציעין ראשו במגזרי ברזל

§ 409 בסימן הזה יהיה לדורות שלא יגלה (יתעה) אדם כפתח (בפתח) היכל השישי ויראה זיו אבנים וישאל ויאמר מים הם שלא יבוא עצמו לידי סכנה מפני שאפי' (אינו ראוי) לראות המלך ביופיו (אינו שואל) אינם משואלי על זיו אויר אבני שיש טהור שהיו סלולות בהיכל לא היו מכלין אותו אלא דנין אותו לכף זכות אינו ראוי לראות המלך ביופיו וכו' (כו') [בששה] היכלות היאך נכנס..

§ 410 אמ' ר' עקיבא פלוני אלמוני זכה ועמד בפתח היכל השישי וראה זיו אויר אבנים ופתח פיו ב' פעמים מים מים כהרפת העין (חתכו) חרבו את ראשו ונהיו עליו אלפים מגזרי ברזל בסימן הזה יהיה לדורות שלא יטעי אדם במתח היכל השישי יי מלך יי מלך וגו'...

§ 411 אמ' ר' עקיבא כך יאירו אור פניו של יעקב אבינו לפני אדירידון י' אלהי ישראל אבינו (שבשמים) וכך תקרב אהבת אהובים לפני האדירידון יי אלהי ישראל אבינו שבשמים תחת עננים ועבים שמזלפות דם ובהיכל השביעי אופני אורה מזלפת אפליטון ואפילסמון נקי ואופן כפול תוקע ומריע ותוקע לומ' כל מי שהוא ראוי לראות המלך ביופיו יכנס ויראה ואם כן היו אופני גבורה מגפפין אותו וכרוכי הוד מנשקי' אותו והחיות מנשאות אותו והנוגה מרקד לפניו והחשמל משורר לפניו [ורוח] [ורוח] זיו (חיא) [חיה] מנשא אותו עד שמעלין אותו ומושיבין אותו לפני כסא כבודו